

Ενημερωτικό δελτίο κρατικών ενισχύσεων - Τεύχος 4/2023

Σύνταξη: Ε. Μουαμελετζή, ΔΝ, Δικηγόρος, Διευθύντρια Ερευνών ΚΔΕΟΔ, Προϊσταμένη ΜοΚΕ
Επιμέλεια ύλης: Αικ. Δ. Σγουρίδου, Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΚΕ
Π. Πασχαλίδης, Δικηγόρος, Στέλεχος ΜοΚΕ

Παράταση Κατευθυντήριων Γραμμών 2014 για τους αερολιμένες

Ελληνικά καθεστώτα για:

- πράσινα συγχρηματοδοτούμενα δάνεια
- ΚΤΕΛ και νησιωτικούς μεταφορείς
- τον αγροτικό τομέα
- τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων
- τις υδατοκαλλιέργειες
- ΤΑΠΤοΚ
- την έρευνα και ανάπτυξη

Ελληνικές ad hoc ενισχύσεις για το:

- Επιμελητήριο Αχαΐας
- Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
- Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηγιών:

- βάσει του ΓΑΚ 651/2014
- στον αγροτικό τομέα βάσει του Καν. 2022/2472
- στον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας βάσει του Καν. 2022/2473

Τροποποιήσεις κυπριακών μέτρων για τη Συνεργατική Τράπεζα

Ουγγρικό καθεστώς πράσινων επενδύσεων σε κρίσιμους στρατηγικούς τομείς

Γερμανικό καθεστώς για τη στήριξη πράσινου εξοπλισμού

Γερμανικό καθεστώς υπέρ των ενεργοβόρων επιχειρήσεων

Τσεχικό καθεστώς υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων

Φινλανδικό καθεστώς αειφόρου ανάπτυξης των δασών

Ολλανδικό καθεστώς παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου

Ισπανικό καθεστώς για αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας

Γαλλική ενίσχυση στην εταιρεία ProLogium

Γαλλική ενίσχυση στην ArcelorMittal

Ισπανική ενίσχυση στην εταιρεία Cobre Las Cruces

Ιταλική ενίσχυση στην εταιρεία 3Sun

Γερμανική ενίσχυση για πράσινο τερματικό σταθμό

Γερμανική ενίσχυση στην ThyssenKrupp Steel Europe

Αυστριακή ενίσχυση στη φαρμακευτική εταιρεία Sandoz

Επίσημη διαδικασία έρευνας για την ανακεφαλαίωση της SAS

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

Παράταση Κατευθυντήριων Γραμμών 2014 για τους αερολιμένες

Επιτροπή – παράταση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2014 για αερολιμένες και αεροπορικές εταιρείες – λειτουργικές ενισχύσεις – Απρίλιος 2027

Το 2014, η Επιτροπή είχε θεσπίσει τις Κατευθυντήριες Γραμμές για αερολιμένες και αεροπορικές εταιρείες, βάσει των οποίων τα κράτη μέλη μπορούν, μεταξύ άλλων, να χορηγούν, υπό προϋποθέσεις, λειτουργικές ενισχύσεις σε περιφερειακούς αερολιμένες, με κίνηση κάτω των 3.000.000 επιβατών ετησίως. Οι Κατευθυντήριες Γραμμές του 2014 όριζαν ότι οι λειτουργικές ενισχύσεις θα χορηγούνται για μία μεταβατική περίοδο δέκα ετών, η οποία θα ξεκινούσε από την 4η Απριλίου 2014 και θα

ολοκληρωνόταν την 4η Απριλίου 2024.

Περαιτέρω, οι Κατευθυντήριες Γραμμές προβλέπουν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις χορήγησης λειτουργικών ενισχύσεων σε μικρότερους αερολιμένες που η κίνησή τους δεν υπερβαίνει τους 700.000 επιβάτες ετησίως. Η εν λόγω δυνατότητα είχε αρχικώς θεσπιστεί για πέντε έτη, δηλαδή έως το 2019, αλλά το 2018 παρατάθηκε έως τον Απρίλιο του 2024.

Από την έγκριση των Κατευθυντήριων Γραμμών του 2014 κι έπειτα, όμως, ο τομέας των αερομεταφορών στην Ευρώπη ήρθε αντιμέτωπος με μία σειρά μείζονων κρίσεων. Σημαντικότερες εξ αυτών, η πανδημία του κορωνοϊού και

οι συνακόλουθοι ταξιδιωτικοί περιορισμοί και ο πόλεμος της Ρωσίας με την Ουκρανία. Την ίδια στιγμή, η τρέχουσα ενεργειακή κρίση επηρεάζει σημαντικά τον κλάδο, αυξάνοντας το κόστος λειτουργίας τόσο των αερολιμένων, ενώ την ίδια στιγμή παρατηρείται και σημαντική μείωση των εσόδων τους. Η πραγματικότητα αυτή έχει διαπιστωμένα προκαλέσει κίνδυνο βιωσιμότητας ορισμένων περιφερειακών αερολιμένων, εγκυμονώντας την πιθανότητα να μην μπορέσουν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, γεγονός που θα υπονόμευε τη συνδεσιμότητα της ΕΕ.

Διαπιστώνοντας αυτήν την κατάσταση, το 2022 η Επιτροπή είχε καλέσει τα κράτη μέλη να υποβάλουν στοιχεία για τη λειτουργία των αερολιμένων τους και παράλληλα να εκθέσουν τις απόψεις τους επί των προθέσεών τους να χορηγήσουν λειτουργικές ενισχύσεις σε ορισμένους εξ αυτών. Η πλειοψηφία των κρατών μελών επεσήμαναν την ανάγκη παράτασης των Κατευθυντηρίων Γραμμών του 2014, ώστε να αντισταθμιστεί ο αντίκτυπος της πανδημίας του κορωνοϊού.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτές τις εξαιρετικές περιστάσεις, η Επιτροπή

πή αποφάσισε, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης, να παρατείνει έως την 4η Απριλίου 2027, τόσο τη δυνατότητα χορήγησης λειτουργικών ενισχύσεων σε αερολιμένες με κίνηση κάτω των 3.000.000 επιβατών ετησίως, όσο και τους ευνοϊκότερους όρους για τους μικρότερους αερολιμένες με κίνηση έως 700.000 επιβάτες ετησίως.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3710

Ελληνικό καθεστώς 'Πράσινα Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια' – SA.190100

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – Πράσινα Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια – Ταμείο Χαρτοφυλακίου – Business Growth Fund – Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 17, 38β, 39 και 41 του ΓΑΚ 651/2014, το καθεστώς 'Πράσινα Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια' στο πλαίσιο της Συμφωνίας Χρηματοδότησης για το Ταμείο Χαρτοφυλακίου 'Business Growth Fund' της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος, το Business Growth Fund προωθεί τη χορήγηση δανείων με προνομιακούς όρους, σε επιλέξιμες επιχειρήσεις για την πραγματοποίηση

πράσινων επενδύσεων. Τα εν λόγω δάνεια αποσκοπούν στην κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού για επενδύσεις σε έργα πράσινης μετάβασης, προκειμένου να πραγματοποιηθούν επενδύσεις στους τομείς της ενεργειακής απόδοσης, της ηλεκτροκίνησης και της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ. Απώτερος στόχος του καθεστώτος είναι η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και, συνακόλουθα, η προστασία του περιβάλλοντος.

Το καθεστώς είναι ανοικτό σε πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις. Η διάρκεια του ορίζεται έως την 30ή Ιουνίου 2025, ενώ ο ετήσιος προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 63.000.000 ευρώ.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 20% για ενισχύσεις προς ΜΜΕ, β) 45% για επενδύσεις στην προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, ανανεώσιμο υδρογόνο και συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, γ) 15.000.000 ευρώ για τη διευκόλυνση της σύναψης συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, και δ) 15.000.000 ευρώ για επενδύσεις σε έργα ενεργειακής απόδοσης σε κτίρια υπό μορφή χρηματοδοτικών μέσων.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202334/SA_109100_3022088A-0400-CC33-BD77-636054BE0CF8_7_1.pdf

Ελληνικό καθεστώς για ΚΤΕΛ και νησιωτικούς μεταφορείς – SA.107565

Ελλάδα – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – άμεσες επιχορηγήσεις – ΚΤΕΛ – νησιωτικοί μεταφορείς – ενεργειακή κρίση – αύξηση ενεργειακού κόστους

Η Ελλάδα κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης των αστικών και υπεραστικών ΚΤΕΛ, καθώς και μεταφορέων ή επιχειρήσεων,

τα λεωφορεία των οποίων εξυπηρετούν άγονες γραμμές ελληνικών νησιών, βάσει του π.δ. 967/1979. Σκοπός της ενίσχυσης είναι να καλύψει μέρος του αυξημένου κόστους των καυσίμων που προκαλείται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση. Με δεδομένο ότι τα ναύλα των σχετικών μεταφορών προκαθορίζονται από υπουργική απόφαση, οι αντίστοιχες

επιχειρήσεις δεν έχουν την ευχέρεια να αυξήσουν τις τιμές των εισιτηρίων τους, με αποτέλεσμα να επωμίζονται οι ίδιες την αύξηση των δαπανών τους, ενώ δεν μπορούν να αυξήσουν τα έσοδά τους, γεγονός που τους προκαλεί προβλήματα ρευστότητας.

Το καθεστώς, προϋπολογισμού 18.300.622 ευρώ, έχει τη μορφή

άμεσων επιχορηγήσεων που προορίζονται για την κάλυψη του πρόσθετου κόστους των καυσίμων κατά την περίοδο από 1 Φεβρουαρίου έως και 31 Οκτωβρίου 2022. Το ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο υπολογίζεται βάσει της απόστασης σε χιλιόμετρα που διανύθηκε από τα λεωφορεία, κατά τη διάρκεια της ως άνω χρονικής περιόδου και της διαφοράς του λειτουργικού κόστους, λόγω της αύξησης των τιμών των καυσίμων, κατά την ίδια περίοδο. Το ανώτατο όριο ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 2.000.000 ευρώ.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) δεν υπερβαίνει τα 2.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο, β) χορηγείται σε επιχειρήσεις που αποδεδειγμένα πλήττονται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση, και γ) θα χορηγηθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2023. Περαιτέρω, το καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της ελληνικής οικονομίας που προκαλείται από τις συνέπειες της τρέ-

χουσας ενεργειακής κρίσης.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ελληνικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.107565 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής:

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202330/SA_107565_A0959289-0000-C394-9A97-DC9FC2768FE3_49_1.pdf

Ελληνικό καθεστώς για τον γεωργικό τομέα – SA.108388

Ελλάδα – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472 – καθεστώς – εκσυγχρονισμός – πρωτογενής τομέας – γεωργία

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14 και 24 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472, καθεστώς εκσυγχρονισμού του πρωτογενούς τομέα παραγωγής. Στόχοι του καθεστώτος είναι: α) η αύξηση του βαθμού συνεργασίας στον πρωτογενή τομέα, β) η βελτίωση της οικονομικής αποδοτικότητας όλων των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, γ) η διευκόλυνση της αναδιάρθρωσης και του εκσυγχρονισμού των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, δ) η βελτίωση της θέσης του αγροτών στην αλυσίδα αξίας, ε) η καθετοποίηση της παραγωγικής διαδικασίας, στ) η εφαρμογή της συμβολαϊκής γεωργίας, ζ) η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων στις αγορές μέσα από την αξιοποίηση της έρευνας, της σύγχρονης τεχνολογίας και των ψηφιακών εργαλείων η) η ενσωμάτωση διαδι-

κασίων καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών αλλά και διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής, θ) η βιώσιμη ανάπτυξη και η αποδοτικότερη διαχείριση των φυσικών πόρων, και ι) η δημιουργία του κατάλληλου υπόβαθρου για την παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας και την τυποποίηση και εμπορία αυτών, ιδανικά σε συνθήκες που τονίζουν τα συγκριτικά πλεονεκτήματα του ελληνικού αγροδιατροφικού τομέα.

Στο πλαίσιο του καθεστώτος, οι παραγωγοί του πρωτογενούς τομέα θα μπορούν να κατασκευάζουν και να εκσυγχρονίζουν ακίνητα, να αγοράζουν οχήματα, να εγκαθιστούν ΑΠΕ, να προβαίνουν σε δαπάνες εξοπλισμού μηχανοργάνωσης επιχείρησης, καθώς και σε δαπάνες για τη διασφάλιση της προσβασιμότητας σε ΑμεΑ και δαπάνες για την ίδρυση και τον εκσυγχρονισμό των δικτύων διανομής. Την ίδια στιγμή, δύνανται να

συμμετέχουν σε εμπορικές εκθέσεις, να προβαίνουν σε δράσεις καινοτομίας και επαγγελματικής κατάρτισης, να πραγματοποιούν εργασίες προστασίας του περιβάλλοντος και να προωθούν γεωργικά προϊόντα.

Το καθεστώς, προϋπολογισμού 146.419.100 ευρώ, έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Για επενδύσεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις που συνδέονται με πρωτογενή γεωργική παραγωγή προβλέπεται ανώτατο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο, ύψους 500.000 ευρώ. Για μέτρα προώθησης γεωργικών προϊόντων προβλέπεται μέγιστη ένταση ενίσχυσης 50% ανά δικαιούχο.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202327/SA_108388_70140D89-0E00-C7BF-9A6A-9E2FD67ECDE4_7_1.pdf

Ελληνικό καθεστώς μεταποίησης αγροτικών προϊόντων – SA.109152

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – πρωτογενής τομέας – γεωργία – αγροτικά προϊόντα – μεταποίηση

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14, 18, 19, 28, 36 και 41 του ΓΑΚ 651/2014, καθεστώς για τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Σκοποί του καθεστώτος είναι: α) η αύξηση του βαθμού συνεργασίας στον πρωτογενή τομέα μέσω συλλογικών σχημάτων ή/και της υιοθέτησης της συμβολαϊκής γεωρ-

γίας, β) η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων στις αγορές μέσα από την αξιοποίηση της έρευνας, της σύγχρονης τεχνολογίας και των ψηφιακών εργαλείων, γ) η ενσωμάτωση διαδικασιών καινοτομίας και χρήσης νέων τεχνολογιών και δ) η ενσωμάτωση διαδικασιών φιλικών προς το περιβάλλον, που περιορίζουν το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής.

Το καθεστώς είναι ανοικτό σε όλες τις επιχειρήσεις του πρωτογενούς τομέα παραγωγής. Ο προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 65.000.000 ευρώ και η διάρκεια

του εκτείνεται έως την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανέρχεται σε: α) 55% για περιφερειακές - επενδυτικές ενισχύσεις, με πριμοδότηση 10% για τις ΜΜΕ, β) 50% για συμβουλευτικές υπηρεσίες προς ΜΜΕ, με πριμοδότηση 5% για τις ΜΜΕ, γ) 50% για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, με πριμοδότηση 5% για τις ΜΜΕ, δ) 50% για ενισχύσεις καινοτομίας προς ΜΜΕ, με πριμοδότηση 5% για τις ΜΜΕ, ε) 55% για επενδυτικές ενισχύσεις για την υπέρβαση ενωσιακών προτύπων ή για την αύξηση της προστασίας του

περιβάλλοντος ελλείψει ενωσιακών προτύπων, με πριμοδότηση 15% για τις ΜΜΕ, και στ) 55% για επενδυτικές ενισχύσεις για την προώθηση της παραγωγής ενέργειας από ΑΠΕ, με πριμοδότηση 10% για τις ΜΜΕ.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202335/SA_109152_20B43C8A-0400-CAAC-83F7-861F71FFC329_8_1.pdf

Ελληνικό καθεστώς για τις υδατοκαλλιέργειες – SA.108383

Ελλάδα - απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2473 - καθεστώς - εκσυγχρονισμός - υδατοκαλλιέργειες

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 32, 33, 34, 36, 45 και 46 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2473 για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια, καθεστώς ενίσχυσης των υδατοκαλλιεργειών.

Σκοποί του καθεστώτος είναι να ενισχυθούν οι επιχειρήσεις του κλάδου, ώστε να επιτευχθούν οι ακόλουθοι στόχοι: α) αύξηση και εκσυγχρονισμός της παραγωγής, η οποία θα προωθήσει επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό εγκαταστάσεων και υποδομών για νερό και γη, β) αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η οποία θα υποστηρίξει επενδύσεις σε εξοπλισμό που μειώνει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και αυξάνει την ενεργειακή απόδοση των επίγειων εγκαταστάσεων υδατοκαλλιέργειας, γ) μείωση του κόστους παραγωγής, που θα ενισχύσει τη λειτουργία των οργανωμένων ζω-

νών υδατοκαλλιέργειας, θα εκπονήσει ένα ειδικό πρόγραμμα για την ενίσχυση των επιχειρήσεων παραγωγής ιχθυοτροφιών και τη μείωση του κόστους αναπαραγωγής/ καλλιέργειας/εκμετάλλευσής, δ) ενίσχυση της διαφοροποίησης του τελικού προϊόντος, το οποίο θα εισαγάγει δραστηριότητες και δράσεις για την ανάπτυξη τεχνολογίας για την επέκταση της ποικιλίας και την εμφάνιση νέων τελικών προϊόντων, ε) ενίσχυση της επωνυμίας της ελληνικής ιχθυοκαλλιέργειας μέσω δράσεων προώθησης, καθώς και επέκταση της έρευνας αγοράς και δράσεων προώθησης με στόχο τον εντοπισμό νέων πιθανών αγορών-στόχων, στ) έρευνα και καινοτομία, η οποία θα στοχεύει στη βελτίωση των υφιστάμενων μεθόδων εκτροφής και διαδικασιών παραγωγής, καθώς και στην ανάπτυξη νέων μεθόδων και τεχνολογιών αναπαραγωγής σε νέους τομείς, ζ) μεταφορά τεχνολογίας, η οποία θα διαμορφώσει στοχευμένες δράσεις και θα αναπτύξει εξειδικευμένες εμπορικές, προωθητικές

και επιχειρηματικές στρατηγικές, η) δημιουργία τράπεζας γενετικού υλικού για απειλούμενα είδη και εμπορικά είδη ψαριών γλυκού νερού, η οποία θα αναπτύξει τεχνολογίες προκειμένου να συμβάλει στην αποκατάσταση των φυσικών πληθυσμών και στη βελτίωση των τεχνικών αναπαραγωγής για τα εκτρεφόμενα είδη, χρησιμοποιώντας, κυρίως, κρυσταλλοποιημένο σπέρμα στην τεχνητή αναπαραγωγή.

Το καθεστώς θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2025 και ετήσιο προϋπολογισμό 18.578.643 ευρώ. Η μέγιστη ένταση της ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται στο 100% των απαραίτητων δαπανών.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202327/SA_108383_40DE0C89-0800-C4B1-AB54-A6B1D463ADE3_7_1.pdf

Ελληνικά καθεστώτα στο πλαίσιο του προγράμματος ΤΑΠΤοΚ

Ελλάδα - ΓΑΚ 651/2014 - καθεστώτα - τοπική ανάπτυξη - Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων - ΤΑΠΤοΚ

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει των άρθρων 14 και 22 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, καθεστώτα ενι-

σχύσεων, στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος Τοπική Ανάπτυξη με Πρωτοβουλία Τοπικών Κοινοτήτων (ΤΑΠΤοΚ).

Το υπομέτρο 19.2 του Προγράμματος, με τίτλο «Παρεμβάσεις Ι-διωτικού Χαρακτήρα», αφορά στην υλοποίηση έργων που συμβάλλουν στην ανάπτυξη του δευτερογενούς και του τριτογενούς τομέα της τοπικής οικονομίας, στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων της κάθε τοπικής στρατηγικής. Βάσει του προγράμματος, ενισχύονται παρεμβάσεις που έχουν στόχο την προώθηση της συνεργασίας και δικτύωσης, την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών και δασοκομικών προϊόντων, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της αλυσίδας αξίας του αγροδιατροφικού τομέα, την ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων, τη δημιουργία και τον εκσυγχρονισμό μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Τα καθεστώτα είναι ανοιχτά σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, υφιστάμενες ή υπό ίδρυση επιχειρήσεις, του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα παραγωγής, που αναφέρονται στις οικείες διακηρύξεις του κάθε προγράμματος. Οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν: α) αγορά, κατασκευή ή βελτίωση ακινήτου, β) διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου, γ) αγορά, μεταφορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, δ) αγορά καινούργιων οχημάτων, ε) δαπάνες εξοπλισμού επιχείρησης, στ) γενικές δαπάνες συνδεδεμένες με τις εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό της μονάδας, ζ) δαπάνες απόκτησης ή ανάπτυξης λογισμικού, αποκτήσεων διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, κλπ, η) δαπάνες προβολής, θ) δαπάνες σύνδεσης με οργανισμούς κοινής ωφέλειας, ι) αμοιβές προσωπικού, για να εργασθεί αποκλειστικά για την υλοποίηση της επένδυσης κ.ά.

Τα καθεστώτα που θα υλοποιηθούν αφορούν:

- Την Π.Ε. Ροδόπης (SA.108960), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 125.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 450.000

θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Χανίων (SA.108959), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 411.250 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 1.480.500 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Ευβοίας (SA.108957), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 87.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 315.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 40% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Βοιωτίας (SA.108891), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 162.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 552.500 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 40% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Αχαΐας (SA.108890), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 162.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 585.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων

δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Σερρών (SA.108847), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 172.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 621.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Πέλλας (SA.108822), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 105.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 378.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Λάρισας (SA.108734), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 162.500 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 585.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα θα έχει ανώτατο ποσό ενίσχυσης τις 390.000 ευρώ ανά δικαιούχο για νεοσύστατες επιχειρήσεις.

- Την Π.Ε. Ηλείας (SA.108731), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2026 και ετήσιο προϋπολογισμό 125.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 450.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών περιφερειακών - επεν-

δυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

– Την Π.Ε. Φλώρινας (SA.108473), με διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2023 και ετήσιο

προϋπολογισμό 600.000 ευρώ. Στον συνολικό προϋπολογισμό, ποσό 540.000 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης. Το καθεστώς θα καλύψει έως το 50% των επιλέξιμων δαπανών

περιφερειακών – επενδυτικών ενισχύσεων, με πρωμοδότηση 20% για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα θα έχει ανώτατο ποσό ενίσχυσης τις 390.000 ευρώ ανά δικαιούχο για νεοσύστατες επιχειρήσεις.

Τροποποίηση ελληνικού ερευνητικού καθεστώτος – SA.108474

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – καθεστώς – τροποποίηση – έρευνα και καινοτομία – Περιφέρεια Αττικής

Οι ελληνικές αρχές τροποποίησαν, βάσει των άρθρων 19, 25 και 28 του ΓΑΚ 651/2014, το ερευνητικό καθεστώς «Συνέργειες Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Αττικής», το οποίο είχε θεσπιστεί το 2020, βάσει των ίδιων άρθρων.

Το καθεστώς αφορά στην ενίσχυση συνεργατικών ερευνητικών έργων στους τομείς του πολιτισμού, του τουρισμού, των πολιτιστικών και δημιουργικών βιομηχανιών, της αγροδιατροφής, του πε-

ριβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης. Επιλέξιμοι δικαιούχοι είναι υφιστάμενες επιχειρήσεις και ερευνητικοί οργανισμοί που δραστηριοποιούνται στην Περιφέρεια Αττικής.

Οι τροποποιήσεις αφορούν την αύξηση του προϋπολογισμού του καθεστώτος, τη δυνατότητα χρηματοδότησης έργων που είχαν αρχικώς απορριφθεί, καθώς και άλλα λειτουργικής και τεχνικής φύσεως στοιχεία της διαδικασίας.

Ο τροποποιημένος προϋπολογισμός ανέρχεται πλέον σε 4.260.390 ευρώ, ενώ το καθε-

στώς θα χρηματοδοτηθεί συνολικά με 13.633.248 ευρώ από το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης.

Η μέγιστη ένταση ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε: α) 50% για συμμετοχή ΜΜΕ σε εμπορικές εκθέσεις, β) 65% για βιομηχανική έρευνα, με πρωμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, γ) 40% για πειραματική ανάπτυξη, με πρωμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, δ) 50% για μελέτες σκοπιμότητας, με πρωμοδότηση 20% για τις ΜΜΕ, και ε) 50% για καινοτομία των ΜΜΕ.

Ελληνική ad hoc ενίσχυση για το Επιμελητήριο Αχαΐας – SA.108771

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – ad hoc ενίσχυση – τοπικές υποδομές – Επιμελητήριο Αχαΐας – λειτουργική αναβάθμιση – ενεργειακή αναβάθμιση

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 56 του ΓΑΚ 651/2014, ad hoc ενίσχυση υπέρ του Επιμελητηρίου Αχαΐας για τη λειτουργική και ενεργειακή αναβάθμιση του κτιρίου του.

Στο πλαίσιο του έργου, πρόκειται

να δημιουργηθεί ένας εκσυγχρονισμένος συνεδριακός χώρος 137 θέσεων με σύγχρονα οπτικοακουστικά μέσα, ειδικός χώρος για διερμηνείς και βεστιάριο. Παράλληλα πρόκειται να ανακαινιστεί η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων, να πραγματοποιηθεί αναδιάρθρωση των γραφειακών χώρων στους ορόφους και να δημιουργηθεί ανελκυστήρας για ΑμεΑ.

Ο προϋπολογισμός του έργου α-

νέρχεται σε 1.373.267 ευρώ. Συνολικό ποσό 1.167.276,95 ευρώ θα διατεθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και θα καλύψει το 100% των απαραίτητων δαπανών.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202330/SA_108771_30C08C89-0500-C161-BD94-C279C09AEF5F_8_1.pdf

Ελληνική ad hoc ενίσχυση στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών – SA.108816

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – ad hoc ενίσχυση – πολιτιστική ενίσχυση – Μέγαρο Μουσικής Αθηνών – προσαρμοστικότητα – άτομα 65+ ετών – ΑμεΑ

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν βάσει του άρθρου 53 του ΓΑΚ 651/2014, ad hoc ενίσχυση υπέρ του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών,

με σκοπό τη βελτίωση των υποδομών του για τη διευκόλυνση της προσέλευσης ατόμων 65+ ετών και ΑμεΑ.

Στόχοι του έργου είναι η βελτιστοποίηση των εγκαταστάσεων, των ψηφιακών υποδομών και των υποδομών πρόσβασης του Μεγάρου και η εκπαίδευση του προσωπικού,

ώστε να καταστεί εύκολη η πρόσβαση και να βελτιωθεί η εμπειρία των εκδηλώσεων για άτομα 65+ ετών, καθώς και άτομα με αναπηρία και προβλήματα υγείας.

Στο πλαίσιο του μέτρου, θα πραγματοποιηθούν οι εξής πέντε δράσεις: α) τεχνολογική αναβάθμιση

ψηφιακών υποδομών για την προώθηση της καθολικής προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία και την προσέλκυση ατόμων 65+ στις εκδηλώσεις του Μεγάρου, με προμήθεια δύο φορητών συστημάτων ακουστικής περιγραφής/υποβοήθησης συνολικής δυναμικότητας 900 ατόμων, με δυνατότητα ταυτόχρονης διερμηνείας σε 8 γλώσσες, β) βελτίωση του εξοπλισμού πρόσβασης, μέσω νέου συστήματος παρακολούθησης λειτουργίας ανελκυστήρων ΑμεΑ, εκσυγχρονισμού των υποδομών πρόσβασης στις εισόδους του παλαιού και του νέου κτιρίου, καθώς και στις σκηνές των αιθουσών και των υποδο-

μών πρόσβασης στις αίθουσες και αναβάθμισης των κεντρικών ανελκυστήρων παλαιού και νέου κτιρίου, γ) βελτίωση των υποδομών και υπηρεσιών παρακολούθησης και ασφάλειας, μέσω ενός ενοποιημένου συστήματος 'Public Address' για την πραγματοποίηση δημόσιων εκπομπών ανακοινώσεων, ειδοποιήσεων έκτακτης ανάγκης και παροχής οδηγιών σε ΑμεΑ, καθώς και συστήματος παρακολούθησης και καταγραφής για λόγους ασφαλείας, δ) ανάπτυξη συστήματος ελέγχου φωτισμού με στόχο την εξοικονόμηση ενέργειας και τη διευκόλυνση της κυκλοφορίας των ΑμεΑ και ε) ολο-

κληρωμένο πρόγραμμα εκπαίδευσης, ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του ανθρώπινου δυναμικού του Μεγάρου σε θέματα διαχείρισης ΑμεΑ και ατόμων ηλικίας 65+ ετών.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του μέτρου ανέρχεται σε 1.085.000 ευρώ και καλύπτει το 100% των απαραίτητων δαπανών.

https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202330/SA_108816_000E9789-0400-C932-9FB7-E12A73912CEC_8_1.pdf

Ελληνικές ad hoc ενισχύσεις στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Ελλάδα – ΓΑΚ 651/2014 – ad hoc ενισχύσεις – πολιτιστικές ενισχύσεις – Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης – ηχογραφικό κέντρο – προσβασιμότητα – άτομα 65+ ετών – ΑμεΑ

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 53 του ΓΑΚ 651/2014, δύο ad hoc ενισχύσεις υπέρ του Μεγάρου Μουσικής Θεσσαλονίκης.

Η πρώτη ενίσχυση (SA.108814) αφορά στη δημιουργία ηχογραφικού κέντρου και στούντιο επαγγελματικής πραγματικότητας, με βάση τις πιο σύγχρονες προδιαγραφές ηχητικών συστημάτων και εξοπλισμού, ώστε να πληρούνται οι πλέον αυστηρές απαιτήσεις για την πραγματοποίηση ηχογραφήσεων άριστης επαγγελματικής ποιότητας. Το στούντιο επαγγελματικής πραγματικότητας (extended reality studio) αποτελεί μία καινοτόμα

πρωτοβουλία, η οποία θα ενισχύσει τη δημιουργία οπτικοακουστικών παραγωγών, με την αξιοποίηση ψηφιακών τεχνολογιών αιχμής, όπως VR (Virtual reality-Εικονική πραγματικότητα), AR (Augmented reality-Επαυξημένη πραγματικότητα), Projection Mapping (χαρτογραφημένη προβολή), Spatial audio (Χωρικός ήχος) και Motion Capture (σύλληψη κίνησης). Το μέτρο, προϋπολογισμού 1.520.364 ευρώ, θα καλύψει το 100% των απαραίτητων δαπανών.

Η δεύτερη ενίσχυση (SA.108813) αφορά στην αναβάθμιση υφιστάμενων υποδομών και εγκαταστάσεων για τη βελτίωση της προσβασιμότητας όλων των επισκεπτών, με έμφαση σε άτομα με αναπηρία και μειωμένη κινητικότητα. Μέσω αυτού, αποσκοπείται η προσέλκυση περισσότερων ΑμεΑ, ατόμων ηλικίας 65+ ετών και εν γένει ε-

μποδιζόμενων ατόμων, αλλά και η καλύτερη εξυπηρέτησή τους. Στο πλαίσιο του έργου, θα βελτιωθούν υφιστάμενες υποδομές για την απρόσκοπτη μετακίνηση εμποδιζόμενων ατόμων και ατόμων με αναπηρία στο εξωτερικό και εσωτερικό των κτιρίων (τοποθέτηση οδεύσεων τυφλών, διορθώσεις των κλίσεων των ραμπών για συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία, χειρολισθήρες, κλπ.), θα τοποθετηθούν απαραίτητες εγκαταστάσεις για τη διευκόλυνση της κίνησης ατόμων με κινητικά προβλήματα στο εσωτερικό των κτηρίων (αναβάτορια), καθώς και οπτικοακουστικός εξοπλισμός για την παρακολούθηση των εκδηλώσεων από ΑμεΑ. Το μέτρο, προϋπολογισμού 301.320 ευρώ, θα καλύψει το 100% των απαραίτητων δαπανών.

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνίων βάσει ΓΑΚ

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – πυρκαγιές – χαλαζοπτώσεις – ανεμοστρόβιλοι – κατολισθήσεις – ΓΑΚ 651/2014

Οι ελληνικές αρχές θέσπισαν, βάσει του άρθρου 50 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού 651/2014, διάφορα καθεστώτα ενι-

σχύσεων για την αποζημίωση των επιχειρήσεων που υπέστησαν ζημιές λόγω πλημμυρών, χαλαζοπτώσεων, κατολισθήσεων και ανεμοστρόβιλων σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.109192 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.109186 (Π.Ε. Λασιθίου), SA.109185 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.

109184 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.109182 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.109173 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.109172 (Π.Ε. Ηλείας) και SA.109103 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής, Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, Π.Ε. Κορινθίας, Π.Ε. Ρόδου, Π.Ε. Βοιωτίας, Π.Ε. Κέρκυρας, Π.Ε. Αχαΐας, Π.Ε. Φθιώτιδας και Π.Ε. Μαγνησίας).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον αγροτικό τομέα

Ελλάδα – καθεστώτα αποζημιώσεων – θεομηνίες – πλημμύρες – πυρκαγιές – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2472

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 37 του απαλλακτικού Κανονισμού 2022/2472 για τον γεωργικό τομέα, διάφορα καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες πυρκαγιές,

χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας, και συγκεκριμένα: SA.109189 (Π.Ε. Λασιθίου), SA.109188 (Π.Ε. Αχαΐας), SA.109187 (Π.Ε. Λακωνίας), SA.109183 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.109178 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.109176 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.109175 (Π.Ε. Ευβοίας), SA.109174 (Π.Ε. Ηρακλείου), SA.109171 (Π.Ε. Ηλείας), SA.109102 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής,

Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, Π.Ε. Κορινθίας, Π.Ε. Ρόδου, Π.Ε. Βοιωτίας, Π.Ε. Κέρκυρας, Π.Ε. Αχαΐας, Π.Ε. Φθιώτιδας και Π.Ε. Μαγνησίας), SA.108992 (Π.Ε. Ευβοίας) και SA.108392 (Π.Ε. Αρκαδίας, Π.Ε. Βοιωτίας, Π.Ε. Έβρου, Π.Ε. Ημαθίας, Π.Ε. Κοζάνης, Π.Ε. Μαγνησίας, Π.Ε. Πέλλας, Π.Ε. Πιερίας, Π.Ε. Ροδόπης, Π.Ε. Σερρών και Π.Ε. Φλώρινας, Π.Ε. Αρκαδίας, Π.Ε. Γρεβενών και Π.Ε. Λάρισας).

Ελληνικά καθεστώτα αποζημίωσης λόγω θεομηνιών στον τομέα της αλιείας

Ελλάδα – καθεστώτα ενισχύσεων – αποζημίωση αλιείων και υδατοκαλλιέργητων – θεομηνίες – πλημμύρες – χαλαζοπτώσεις – κατολισθήσεις – απαλλακτικός Κανονισμός 2022/2473

Η Ελλάδα θέσπισε, βάσει του άρθρου 49 του απαλλακτικού

Κανονισμού 2022/2473 για τον τομέα της αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, καθεστώτα ενισχύσεων για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από πλημμύρες, πυρκαγιές, χαλαζοπτώσεις, υδροστρόβιλους και κατολισθήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας και, συγκεκριμένα: SA.

109196 (Π.Ε. Αιτωλοακαρνανίας), SA.109104 (Π.Ε. Δυτικής Αττικής, Π.Ε. Ανατολικής Αττικής, Π.Ε. Κορινθίας, Π.Ε. Ρόδου, Π.Ε. Βοιωτίας, Π.Ε. Κέρκυρας, Π.Ε. Αχαΐας, Π.Ε. Φθιώτιδας και Π.Ε. Μαγνησίας), και SA.108991 (Π.Ε. Ευβοίας).

Τροποποιήσεις κυπριακών μέτρων για τη Συνεργατική Τράπεζα – SA.107455

Κύπρος – ad hoc ενίσχυση – τροποποίηση – άρθρο 107 (3) ΣΛΕΕ – Συνεργατική Τράπεζα – στεγαστικό πρόγραμμα – Τραπεζική Ανακοίνωση 2013 – ΚΕΔΙΠΕΣ – στόχοι δημόσιας πολιτικής – κοινωνικός σκοπός – προστασία πρώτης κατοικίας – ευάλωτες κοινωνικές ομάδες – κατανομή βαρών – εκκαθάριση

Το 2018, η Επιτροπή είχε εγκρίνει (SA.35334), με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (β) ΣΛΕΕ και με βάση τις γενικές αρχές της Τραπεζικής Ανακοίνωσης του 2013, κυπριακά μέτρα για τη διευκόλυνση της εκκαθάρισης της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, η οποία περιελάμβανε την πώληση περιουσιακών στοιχείων και καταθέσεων της στην Ελληνική Τράπεζα. Την ίδια χρονιά, καθώς και το 2019, εγκρίθηκαν ορισμένες τροποποιήσεις των εν λόγω μέτρων.

Το 2023, οι κυπριακές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή ορισμένες πρόσθετες τροποποιήσεις των μέτρων. Οι τροποποιήσεις αυτές αφορούν ιδίως στη δυνατότητα λειτουργίας, κατά τη διάρκεια της διαδικασίας της εκκαθάρισης, ενός στεγαστικού προγράμματος, με την ονομασία «Ενοίκιο Έναντι Δόσης». Στο πλαίσιο του προγράμματος, δανειολήπτες με μη εξυπηρετούμενα δάνεια μπορούν να παραμείνουν στην κατοικία τους, αλλά υπό καθεστώς μισθωτή αντί ιδιοκτήτη. Η Κυπριακή Εταιρεία Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ΚΕΔΙΠΕΣ), που είναι ο φορέας υλοποίησης του σχεδίου, θα αγοράζει την κύρια κατοικία, η οποία εξασφαλίζει το εκάστοτε μη εξυπηρετούμενο δάνειο, στο 65% της αγοραίας αξίας του, αποπληρώνοντας ταυτόχρονα το δάνειο. Παράλληλα, ο πρώην ιδιοκτήτης θα συνάπτει σύμβαση μίσθωσης του ακινήτου με την ΚΕΔΙΠΕΣ, ώστε να

διασφαλίζεται η διαμονή του στην κατοικία. Στο σχέδιο προβλέπεται, ακόμα, η δυνατότητα επαναγοράς του ακινήτου από τον πρώην ιδιοκτήτη, εφόσον αυτός έχει τη σχετική δυνατότητα αποπληρωμής του τιμήματος.

Η Επιτροπή έκρινε τις κυπριακές τροποποιήσεις συμβατές απευθείας με το άρθρο 107 (3) (β) ΣΛΕΕ. Ειδικότερα έκρινε ότι οι τροποποιήσεις: α) δεν έχουν αρνητικό αντίκτυπο στο κόστος της εκκαθάρισης, αλλά αντιθέτως το μειώνουν μακροπρόθεσμα, β) δεν θέτουν ζητήματα ανταγωνισμού της οντότητας που απομένει από την εκκαθάριση με άλλες τράπεζες ή επιχειρήσεις εντός ΕΕ, διότι το ως άνω κυπριακό καθεστώς δεν έγκειται στην άσκηση οικονομικής δραστηριότητας, παρά επιδιώκει στόχους δημόσιας πολιτικής, καθώς εξυπηρετεί αποκλειστικά τον κοινωνικό σκοπό της προστασίας της πρώτης κατοικίας ευάλωτων

δικαιούχων, και γ) δεν επηρεάζουν την κατανομή των βαρών, όπως προβλεπόταν στην εγκριτική απόφαση του 2018.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε τις κυπριακές τροποποιήσεις.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.107455 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: [https://ec.europa.eu/competition/](https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202328/SA_107455_90503F89-0000-C0BE-BBE9-E970FFE0C561_35_1.pdf)

[state_aid/cases1/202328/SA_107455_90503F89-0000-C0BE-BBE9-E970FFE0C561_35_1.pdf](https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202328/SA_107455_90503F89-0000-C0BE-BBE9-E970FFE0C561_35_1.pdf)

Ουγγρικό καθεστώς πράσινων επενδύσεων σε κρίσιμους στρατηγικούς τομείς για την περιβαλλοντική μετάβαση – SA.107689

Ουγγαρία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – επενδύσεις – κρίσιμοι στρατηγικοί τομείς – οικονομία μηδενικών εκπομπών – περιβαλλοντική μετάβαση – χαρακτήρας κινήτρου

Η Ουγγαρία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 2.360.000.000 ευρώ, που αποσκοπεί στην επιτάχυνση των επενδύσεων σε στρατηγικούς τομείς για την προώθηση της μετάβασης σε μια οικονομία μηδενικών εκπομπών.

Το καθεστώς θα έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και φορολογικών πλεονεκτημάτων. Θα είναι ανοικτό σε εταιρείες που παράγουν τον σχετικό κρίσιμο εξοπλισμό, όπως μπαταρίες, ηλιακούς συλλέκτες, ανεμογεννήτριες, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολύτες, εξοπλισμό για τη χρήση δέσμευ-

σης και αποθήκευσης άνθρακα, καθώς και βασικά εξαρτήματα που έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται κυρίως για την παραγωγή τέτοιου εξοπλισμού ή σχετικές κρίσιμες πρώτες ύλες που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 2.8. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι η ενίσχυση: α) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου' για την παραγωγή του σχετικού εξοπλισμού που θα συμβάλει στη μετάβαση προς μία οικονομία μηδενικών εκπομπών, και β) θα χορηγηθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2025. Περαιτέρω, έκρινε ότι το καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστη-

ριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ουγγρικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.107689 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202331/SA_107689_3013C089-0100-C5C9-961A-A39A3F43D6A5_61_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3851

Γερμανικό καθεστώς για τη στήριξη πράσινου εξοπλισμού – SA.108068

Γερμανία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – επενδύσεις – κρίσιμοι στρατηγικοί τομείς – στρατηγικά αγαθά – οικονομία μηδενικών ρύπων – περιβαλλοντική μετάβαση

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 3.000.000.000 ευρώ, με σκοπό τη στήριξη ιδιωτικών επενδύσεων σε συγκεκριμένα στρατηγικά αγαθά που απαιτούνται για τη μετάβαση σε μια οικονομία μηδενικών ρύπων.

Η ενίσχυση θα έχει τις μορφές: α) άμεσων επιχορηγήσεων, β) φορολογικών πλεονεκτημάτων, γ) επιδοτούμενων επιτοκίων και δ) εγγυήσεων. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε εταιρείες που παράγουν σημαντικό ενεργειακό εξοπλισμό, όπως μπαταρίες, ηλιακούς συλλέκτες, ανεμογεννήτριες, αντλίες θερμότητας, ηλεκτρολύτες, εξοπλισμό για τη χρήση δέσμευσης και αποθήκευσης άνθρακα, καθώς και βασικά εξαρτήματα που έχουν σχεδιαστεί και χρησιμοποιούνται πρωτίστως

για την παραγωγή του εν λόγω εξοπλισμού ή των σχετικών κρίσιμων πρώτων υλών που είναι απαραίτητες για την παραγωγή τους.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 2.8. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου' για την παραγωγή του σχετικού εξοπλισμού που θα οδηγήσει στη μετάβαση προς μία οικονομία μηδενικών ρύπων και β) θα χορηγηθεί το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρί-

ου 2025. Περαιτέρω, έκρινε ότι το καθεστώς είναι αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τη διευκόλυνση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι σημαντικές για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.108068 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: <https://ec.europa.eu/competition/>

[state_aid/cases1/202330/SA_108068_60AB7289-0100-C0D1-9423-E9CA1C6DE0BC_53_1.pdf](https://ec.europa.eu/state_aid/cases1/202330/SA_108068_60AB7289-0100-C0D1-9423-E9CA1C6DE0BC_53_1.pdf)

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3779

Γερμανικό καθεστώς υπέρ των ενεργοβόρων επιχειρήσεων – SA.63191

Γερμανία – καθεστώς – άρθρο 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ – μερική αποζημίωση – ενεργοβόρες επιχειρήσεις – πρόσθετο κόστος – περιβαλλοντική νομοθεσία – μεταφορά σε τρίτες χώρες

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς στήριξης των ενεργοβόρων επιχειρήσεων. Αφετηρία του καθεστώτος υπήρξε η διαπίστωση ότι οι επιχειρήσεις αυτές είναι εκτεθειμένες στον διεθνή ανταγωνισμό, εξαιτίας των τιμών των καυσίμων που προκαλούνται από το γερμανικό σύστημα εμπορίας καυσίμων. Η Γερμανία διαθέτει νομοθετικό καθεστώς με υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα και αυστηρούς κανόνες για τις ενεργοβόρες επιχειρήσεις. Η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα τον υπαρκτό κίνδυνο οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις να μεταφέρουν την παραγωγή τους ή μέρος αυτής σε τρίτες χώρες, με λιγότερο αυστηρούς κανόνες για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου. Κάτι τέτοιο θα οδηγούσε σε «διαρροή άνθρακα» και σε αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε παγκόσμιο επίπεδο. Προς τούτο, το καθεστώς αποσκοπεί να καλύψει το πρόσθετο αυτό κόστος που επωμίζονται οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις στη Γερμανία, για την περίοδο 2021-2030.

Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε τομείς και υποτομείς που περιλαμβάνονται στον κατάλογο των κλάδων, οι οποίοι θεωρείται ότι εκτίθενται σε κίνδυνο διαρροής

άνθρακα για την περίοδο 2021 έως 2030, βάσει της Οδηγίας 2003/87/EK και της απόφασης 2019/708 της Επιτροπής. Ο συνολικός προϋπολογισμός του καθεστώτος ανέρχεται σε 6.500.000.000 ευρώ.

Η αποζημίωση θα χορηγηθεί στις επιλέξιμες εταιρείες μέσω μερικής επιστροφής του πρόσθετου κόστους που προέκυψε κατά το προηγούμενο έτος, ενώ η τελική καταβολή θα λάβει χώρα το 2031. Το επίπεδο της αποζημίωσης κυμαίνεται μεταξύ 65% και 95% του κόστους, ανάλογα με την ένταση εκπομπών των δικαιούχων.

Για να δικαιούνται αποζημίωση, οι δικαιούχοι θα πρέπει να επενδύσουν από το ποσό της ενίσχυσης που θα λάβουν, τουλάχιστον το 50% από τον χρόνο έναρξης του καθεστώτος και τουλάχιστον το 80% από το 2025 κι έπειτα σε: α) μέτρα που προσδιορίζονται στο «σύστημα ενεργειακής διαχείρισης» τους, το οποίο καθορίζει τους στόχους ενεργειακής απόδοσης και μια στρατηγική για την επίτευξή τους ή β) μέτρα απαλλαγής από τις ανθρακούχες εκπομπές των παραγωγικών τους διαδικασιών.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη στήριξη των ενεργοβόρων επιχειρήσεων, ώστε να αντιμετωπίσουν το υψηλότερο κόστος καυ-

σίμων που προκύπτει από το γερμανικό σύστημα εμπορίας καυσίμων, προκειμένου να μειωθεί ο κίνδυνος διαρροής άνθρακα, β) συμβάλλει στη μεγιστοποίηση των κινήτρων για μία οικονομικά αποδοτική απαλλαγή της οικονομίας από τον άνθρακα, στο μέτρο που εξαρτά την ενίσχυση από την ενεργειακή απόδοση των δικαιούχων και από τις προσπάθειες απαλλαγής από τον άνθρακα, γ) συνάδει με τους κλιματικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ και τους στόχους που περιλαμβάνονται στην Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, δ) είναι αναλογικό, καθώς περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, και ε) δεν εμφανίζει αδικαιολόγητα αρνητικά αποτελέσματα για τον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.63191 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202335/SA_63191_A0523C8A-0000-C73E-BE84-02E533AD8191_84_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4105

Τσεχικό καθεστώς υπέρ των μεγάλων επιχειρήσεων – SA.107138

Τσεχία – καθεστώς – Προσωρινό Πλαίσιο Κρίσης και Μετάβασης 2023 – μεγάλες επιχειρήσεις – ενεργειακή κρίση – αύξηση ενεργειακού κόστους – προμηθευτές ενέργειας – πόλεμος στην Ουκρανία

Η Τσεχία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 800.000.000 ευρώ, για τη στήριξη των μεγάλων επιχειρήσεων, λόγω του αυξημένου ενεργειακού κόστους που προκαλείται από τον πόλεμο στην Ουκρανία. Το καθεστώς θα είναι ανοικτό σε μεγάλες επιχειρήσεις όλων των κλάδων και θα έχει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, που προορίζονται για την κάλυψη του πρόσθετου κόστους φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας. Περίοδος αναφοράς θα είναι οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν εντός του 2023, συγκριτικά με τις αντίστοιχες του 2021, ώστε να υπολογιστεί το ακριβές ποσό του πρόσθετου κόστους. Η ενίσχυση θα χορηγείται αφ'ής στιγμής οι τιμές ενέργειας ξεπεράσουν ορισμένα ανώτατα ανεκτά επίπεδα, τα οποία ορίζονται για το φυσικό αέριο σε περίπου 210 €/MWH και για την ηλεκτρική ενέργεια σε περίπου 105 €/MWH.

Η ενίσχυση θα καταβάλλεται μέσω των προμηθευτών ενέργειας.

Οι τελευταίοι θα χρεώνουν τις επιχειρήσεις εντός ορισμένου εύρους τιμών που καθορίζονται στο καθεστώς και, εφόσον οι τιμές αγοράς στην αγορά ενέργειας υπερβούν το εύρος αυτό, οι προμηθευτές ενέργειας θα διατηρούν τις ανώτατες επιτρεπτές χρεώσεις και θα αποζημιώνονται από το κράτος για το επιπλέον ποσό.

Η Επιτροπή έκρινε το τσεχικό καθεστώς συμβατό με τα Κεφάλαια 2.1. και 2.4. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης 2023. Συγκεκριμένα, διαπίστωσε ότι η συνολική ενίσχυση ανά δικαιούχο δεν θα υπερβαίνει το 50% των επιλέξιμων δαπανών, με ανώτατο όριο τα 4.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Οι δικαιούχοι μπορούν να λάβουν μία πρόσθετη ενίσχυση, η οποία, όμως, δεν θα υπερβαίνει το 40% των επιλέξιμων δαπανών και το ανώτατο όριο των 100.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Ειδική περίπτωση αποτελούν οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις, οι οποίες δικαιούνται να λάβουν ενίσχυση έως το 65% των επιλέξιμων δαπανών με ανώτατο όριο ενίσχυσης τα 50.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Ειδικότερη περίπτωση αποτελούν οι ενεργοβόρες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε ιδιαίτερες πληγείσες περιοχές, οι οποίες και δικαιούνται να λάβουν ενίσχυση έως το 80% των

επιλέξιμων δαπανών με ανώτατο όριο ενίσχυσης τα 150.000.000 ευρώ ανά δικαιούχο. Για το σύνολο των δικαιούχων, η ενίσχυση θα χορηγηθεί έως την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Στο πλαίσιο αυτό, το τσεχικό καθεστώς κρίθηκε αναγκαίο, κατάλληλο και αναλογικό για την αντιμετώπιση σοβαρής διαταραχής της τσεχικής οικονομίας που αποδεδειγμένα πλήττεται από την τρέχουσα ενεργειακή κρίση.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το τσεχικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης με τον αριθμό υπόθεσης SA.107138 είναι αναρτημένη στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases1/202336/SA_107138_506F608A-0000-CFD9-9F38-9DD5C7AD096C_50_1.pdf

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3997

Φινλανδικό καθεστώς αειφόρου ανάπτυξης των δασών – SA.106581

Φινλανδία – καθεστώς – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για τον γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές – αειφόρος ανάπτυξη – δάση – χαράκτηρας κινήτρου

Η Φινλανδία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 350.000.000 ευρώ, για τη στήριξη της βιώσιμης διαχείρισης των δασών. Σκοπός του καθεστώτος είναι να υποστηρίξει τους ιδιώτες που κατέχουν δασικές εκτάσεις, ώστε να εφαρμόσουν

τεχνικές και προδιαγραφές οικονομικά, οικολογικά και κοινωνικά βιώσιμης διαχείρισης των δασών και παράλληλα να εφαρμόσουν τεχνικές: α) ανάπτυξης των δασών, β) προσαρμογής τους στην κλιματική αλλαγή, γ) προστασίας της βιοποικιλότητας, δ) προώθησης της προστασίας των υδάτων στη δασοκομία και ε) συντήρησης του δασικού οδικού δικτύου.

Το καθεστώς, το οποίο θα έχει διάρκεια έως την 31η Δεκεμβρίου 2029, θα έχει τη μορφή άμεσων

επιχορηγήσεων που θα αφορούν στην υλοποίηση εργασιών: α) επανορθωτικής λίπανσης, β) διαχείρισης των δασών που περιέχουν τύρφη, γ) διαχείρισης του φυσικού περιβάλλοντος εντός των δασών, δ) ενίσχυσης των μέτρων προστασίας των υδάτων, περιλαμβανομένης της κατασκευής αναχωμάτων, ε) κατασκευής δασικών δρόμων, και στ) προδιαγεγραμμένης καύσης. Επιπλέον, προβλέπεται η αποζημίωση των δικαιούχων για την εφαρμογή περιβαλλοντι-

κών νομοθετικών μέτρων διατήρησης της βιοποικιλότητας που περιορίζουν την ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων εντός των δασών.

Το μέγιστο ποσό της ενίσχυσης ανά δικαιούχο ανέρχεται σε 100.000 ευρώ ανά έργο. Ειδικά για την κατασκευή αναχωμάτων δρόμων και την αποζημίωση εισοδηματικών απωλειών, το μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανέρχεται σε 300.000 ευρώ ανά δικαιούχο.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με το Κεφάλαιο 2.1. των

Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για τον γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και τις αγροτικές περιοχές. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη στήριξη της ανάπτυξης των δασών, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν τις προβλεπόμενες από το καθεστώς εργασίες, χωρίς κρατική στήριξη, γ) είναι αναλογικό, καθώς περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο και έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το φινλανδικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.106581 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_23_4104

Ολλανδικό καθεστώς παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου – SA.101998

Ολλανδία – καθεστώς – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – ανανεώσιμο υδρογόνο – χαρακτήρας κινήτρου

Η Ολλανδία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 246.000.000 ευρώ, για τη στήριξη της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου, προκειμένου να αυξηθεί η ικανότητα ηλεκτρολυσής της χώρας.

Το καθεστώς θα στηρίξει την κατασκευή υποδομών ηλεκτρολυσής, δυναμικότητας τουλάχιστον 60 MW. Η Ολλανδία θα διενεργήσει ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, από την οποία θα επιλεγούν οι δικαιούχοι των επιλεγμένων έργων. Ο διαγωνισμός θα είναι ανοικτός σε όλες τις εταιρείες, οι οποίες είναι εγκατεστημένες στον ενιαίο Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο και οι οποίες λειτουργούν ήδη ή προτίθενται να κατασκευάσουν και να λειτουργήσουν μονάδα παραγωγής υδρογόνου στην Ολλανδία.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, για μία περίοδο από 7 έως 15 έτη, ανάλογα με το έργο. Οι δικαιούχοι θα πρέπει να αποδείξουν τη συμμόρφωση τους με τα κριτήρια της ΕΕ για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευ-

σης, τα οποία καθορίζονται στις πρόσφατα εκδοθείσες πράξεις για το ανανεώσιμο υδρογόνο.

Σκοπός της Ολλανδίας είναι, μέσω του καθεστώτος, να επιτύχει δυναμικότητα ηλεκτρολυτών 500 MW εντός του 2025, καθώς και 3-4 GW έως το 2030. Στο πλαίσιο αυτό, εξυπηρετεί τους στόχους της ΕΕ να εγκαταστήσει τουλάχιστον 6 GW ηλεκτρολυτών που λειτουργούν με ΑΠΕ έως το 2024, καθώς και τουλάχιστον 40 GW με παραγωγή έως και 10 εκατομμυρίων τόνων ανανεώσιμου υδρογόνου στην ΕΕ έως το 2030. Το παρόν καθεστώς θα έχει ως θετική συνέπεια την αποφυγή έλκυσσης στην ατμόσφαιρα περί των 55 χιλιοτόνων διοξειδίου του άνθρακα ετησίως, έως το 2030. Το γεγονός αυτό συμβάλλει στις προσπάθειες της Ολλανδίας να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 55% έως το 2030 και να επιτύχει κλιματική ουδετερότητα έως το 2050.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό, βάσει του Κεφαλαίου 4.3 των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη διευκόλυνση της παραγωγής ανανεώσιμου υδρογόνου και την απαλλαγή από ανθρακούχες εκπο-

μπές, ιδίως στους τομείς της βιομηχανίας, των μεταφορών και της ενέργειας, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', διότι οι δικαιούχοι δεν θα πραγματοποιούσαν τις σχετικές επενδύσεις χωρίς κρατική στήριξη, γ) συνοδεύεται από επαρκείς εγγυήσεις διασφάλισης του περιορισμένου αντικτύπου του καθεστώτος στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο, δ) περιλαμβάνει ανοικτή, διαφανή και αμερόληπτη διαδικασία υποβολής προσφορών, ε) περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο ενίσχυσης για την διεξαγωγή των έργων, και στ) επιφέρει θετικά αποτελέσματα, ιδίως στο περιβάλλον, που υπερτερούν των ενδεχόμενων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ολλανδικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.101998 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3967

Ισπανικό καθεστώς για αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας – SA.103068

Ισπανία – καθεστώς – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – αποθήκευση ηλεκτρικής ενέργειας – χαρακτήρας κινήτρου

Η Ισπανία κοινοποίησε στην Επιτροπή καθεστώς, προϋπολογισμού 350.000.000 ευρώ, με πλήρη χρηματοδότηση από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, για την κατασκευή εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας. Το καθεστώς αποσκοπεί: α) στην αύξηση του ποσοστού της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ), β) στον περιορισμό του φαινομένου να μειώνουν οι εταιρείες την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ σε περιόδους υπερπαραγωγής και γ) στην ενίσχυση των μέτρων ασφαλείας του ισπανικού ηλεκτροδοτικού συστήματος. Η διάρκεια του καθεστώτος θα είναι έως τον Ιούνιο του 2026.

Το καθεστώς θα έχει τη μορφή επενδυτικών ενισχύσεων που θα προορίζονται για την κατασκευή εγκαταστάσεων αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, με δυναμικότητα περίπου 1000 MW, οι οποίες θα διασυνδεθούν με το δίκτυο μεταφοράς ή διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ενίσχυση θα καλύπτει τμήμα των αναγκαίων

δαπανών για την κατασκευή των εγκαταστάσεων, με μέγιστο ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο, τα 50.000.000 ευρώ.

Οι δυνητικοί δικαιούχοι θα επιλεγούν κατόπιν διαφανούς και αμερόληπτης διαδικασίας υποβολής προσφορών. Η ανάθεση των συμβάσεων για τα επιλεγμένα έργα θα λάβει χώρα πριν το τέλος του 2024, ενώ οι εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας αναμένεται να έχουν τεθεί σε λειτουργία έως το τέλος του 2026, με εξαίρεση ορισμένα έργα υδροηλεκτρικής ενέργειας που αναμένεται να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2030.

Η Επιτροπή έκρινε το καθεστώς συμβατό με τα Κεφάλαια 2.4 και 2.8. των Κατευθυντήριων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το καθεστώς: α) διευκολύνει την ανάπτυξη της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ, γεγονός που το εντάσσει σε βασικές ενωσιακές πολιτικές, όπως η ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία και το σχέδιο REPowerEU, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την επιτάχυνση των επενδύσεων σε εγκαταστάσεις αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, έχοντας 'χαρακτήρα κινήτρου', αφού τα έργα που θα υπαχθούν στο

καθεστώς δεν θα είχαν πραγματοποιηθεί χωρίς κρατική στήριξη, γ) είναι αναλογικό, καθώς το ύψος της ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες των δικαιούχων και συνοδεύεται από τις απαραίτητες διασφαλίσεις που περιορίζουν την ενίσχυση στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, δ) προβλέπει δημόσια διαδικασία υποβολής προσφορών για τη χορήγηση της ενίσχυσης, γεγονός που ενισχύει τη διαπίστωση περί της αναλογικότητάς του, ε) επιφέρει θετικά αποτελέσματα τέτοιας έντασης, ώστε να αντισταθμίζουν κάθε πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ισπανικό καθεστώς.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.103068 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3382

Γαλλική ad hoc ενίσχυση στην εταιρεία ProLogium – SA.106740

Γαλλία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2014 για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία – ProLogium Technologies – έρευνα και ανάπτυξη – μπαταρίες νέας γενιάς – ηλεκτρικά οχήματα

Η εταιρεία ProLogium Technologies δραστηριοποιείται στον τομέα της ανάπτυξης και κατασκευής μπαταριών στερεάς κατάστασης. Η εταιρεία σχεδίασε ένα έργο, με την ονομασία 'Προμηθέας', βάσει του οποίου θα προβεί σε έρευνα και ανάπτυξη μπαταριών στερεάς

κατάστασης SSB για ηλεκτρικά οχήματα. Η τεχνολογία SSB χρησιμοποιεί στερεό αντί για υγρό ηλεκτρολύτη για την ανάπτυξη μπαταριών, με αποτέλεσμα να εμφανίζει υψηλότερη ενεργειακή πυκνότητα και να είναι ασφαλέστερη για τους καταναλωτές σε σχέση με τις συμβατικές μπαταρίες ιόντων λιθίου.

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή την πρόθεσή της να χρηματοδοτήσει το έργο, με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων, προϋπολογισμού έως 1.500.000.000 ευ-

ρώ, μέχρι το τέλος του 2029. Στο πλαίσιο του έργου, η ProLogium εκτιμά ότι θα καταφέρει να αναπτύξει: α) μπαταρίες ιόντων λιθίου «πρώτης γενιάς», ώστε να ξεπεραστούν οι περιορισμοί και οι επιπτώσεις των σημερινών μπαταριών ιόντων λιθίου, β) μπαταρίες ιόντων λιθίου «δεύτερης γενιάς», με αυξημένη ενεργειακή πυκνότητα και βιωσιμότητα, γ) τεχνικές ανακύκλωσης μπαταριών ιόντων λιθίου και στρατηγικές ανακύκλωσης για διάφορα συστατικά μπαταριών, και δ) πρότυπα για την

ανακύκλωση μπαταριών ιόντων λιθίου. Η ProLogium έχει δεσμευτεί να καταστήσει γνωστή στη βιομηχανική και την ακαδημαϊκή κοινότητα την τεχνολογία που θα αποκτηθεί μέσω του έργου.

Η Επιτροπή έκρινε την ad hoc ενίσχυση συμβατή με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 2014 για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) διευκολύνει την έρευνα και ανάπτυξη μπαταριών νέας γενιάς που προορίζονται για ηλεκτρικά οχήματα και χρησιμοποιούν την τεχνολογία SSB, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς η δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε τις επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη, χωρίς κρατική στήριξη, γ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την προώθηση της

έρευνας και ανάπτυξης στο πεδίο των μπαταριών που προορίζονται για ηλεκτρικά οχήματα, δ) είναι αναλογικό, καθώς το επίπεδο της ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες του έργου, ε) συνοδεύεται από επαρκείς εγγυήσεις διασφάλισης του περιορισμού αδικαιολόγητων στρεβλώσεων στον ανταγωνισμό, διότι, σε περίπτωση που αποφέρει πρόσθετα καθαρά έσοδα, η δικαιούχος δεσμεύεται να αποδώσει μέρος της ενίσχυσης στις γαλλικές αρχές, μέσω ενός μηχανισμού επιστροφής, στ) δεσμεύει την δικαιούχο να καταστήσει γνωστή στη βιομηχανική και την ακαδημαϊκή κοινότητα την τεχνολογία που θα αποκτηθεί μέσω του έργου, ζ) επιφέρει θετικά αποτελέσματα που υπερσχύουν κάθε πιθανής στρέβλωσης του ανταγωνι-

σμού και του ενδοενοσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γαλλικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.106740 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο:

https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4029

Γαλλική ad hoc ενίσχυση στην ArcelorMittal – SA.104903

Γαλλία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – ArcelorMittal – παραγωγή χάλυβα – μείωση ανθρακούχων εκπομπών – Δουνκέρκη

Η Γαλλία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση, προϋπολογισμού 850.000.000 ευρώ, για την εταιρεία παραγωγής χάλυβα ArcelorMittal, που αποσκοπεί στη μερική απεξάρτηση από τον άνθρακα των παραγωγικών εγκαταστάσεων της εταιρείας που βρίσκονται στη Δουνκέρκη.

Ειδικότερα, στη Δουνκέρκη λειτουργούν τρεις υψικάμινι που παράγουν υγρό θερμό μέταλλο από μείγμα σιδηρομεταλλεύματος, σφαιριδίων, οππάνθρακα, άνθρακα και προθερμασμένου αέρα, καθώς επίσης και τρεις βασικοί κλίβανοι οξυγόνου που μετατρέπουν το υγρό θερμό μέταλλο σε υγρό χάλυβα. Η ενίσχυση θα έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, με σκοπό τη στήριξη της κατασκευής ενός εργοστασίου άμεσης αναγωγής και δύο ηλε-

κτρονικών κλιβάνων τόξου. Μέσω των νέων αυτών εγκαταστάσεων θα αντικατασταθούν δύο από τους τρεις υψικάμινους και δύο από τους τρεις βασικούς κλιβάνους οξυγόνου. Το εργοστάσιο άμεσης αναγωγής θα χρησιμοποιεί μεν σε πρώτο στάδιο φυσικό αέριο, αλλά αυτό θα αντικατασταθεί σταδιακά από ανανεώσιμο υδρογόνο ή υδρογόνο χαμηλών εκπομπών άνθρακα, βιοαέριο και ηλεκτρική ενέργεια.

Η άμεση επιχορήγηση θα καταβληθεί σε τέσσερις δόσεις, μεταξύ των ετών 2023 και 2026. Οι νέες παραγωγικές μονάδες πρόκειται να λειτουργήσουν εντός του 2026 και αναμένεται να παράγουν περί τους 4.000.000 τόνους υγρού χάλυβα χαμηλού άνθρακα ετησίως. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, αναμένεται να αποφευχθεί η έκλυση περίπου 70.000.000 τόνων διοξειδίου του άνθρακα κατά τη διάρκεια της 15ετούς διάρκειας ζωής του έργου. Η ArcelorMittal έχει δεσμευτεί να μοιραστεί την τεχνολογία που θα

αποκτηθεί με τη βιομηχανική και την ακαδημαϊκή κοινότητα.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό με το Κεφάλαιο 4 των Κατευθυντηριών Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Επεσήμανε εισαγωγικά ότι η Γαλλία είχε επιλέξει το έργο, κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης το 2020, ώστε να αποτελέσει μέρος ενός ΣΕΚΕΕ για το υδρογόνο. Το έργο της ArcelorMittal σκοπεύει να μειώσει τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στον ενεργοβόρο τομέα του χάλυβα. Περαιτέρω, έκρινε ότι το μέτρο: α) διευκολύνει την ανάπτυξη της παραγωγής πράσινου χάλυβα, με αποτέλεσμα να είναι σύμφωνο με βασικές ενωσιακές πολιτικές, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Στρατηγική της ΕΕ για το Υδρογόνο, το Βιομηχανικό Σχέδιο Πράσινης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών εκπομπών και το σχέδιο REPowerEU, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', διότι η δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε ανάλογες επενδύσεις στην πράσινη οικονο-

μία, χωρίς κρατική στήριξη, γ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την προώθηση της παραγωγής πράσινου χάλυβα, δ) είναι αναλογικό, διότι το επίπεδο τις ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες, ε) διαθέτει επαρκείς εγγυήσεις διασφάλισης του περιορισμού αδικαιολόγητων στρεβλώσεων στον ανταγωνισμό, στ) προβλέπει μηχανισμό επιστροφής μέρους της ενίσχυσης, σε περίπτωση που η παραγωγικότητα αυξηθεί σε επίπεδα υψηλότερα από τα αναμενόμενα, ζ) προβλέπει την υποχρέωση της δικαιούχου να μοιραστεί την τεχνολογία που θα αποκτηθεί με τη βιομηχανική και την ακαδημαϊκή

κοινότητα, η) υπόκειται σε παρακολούθηση και επαλήθευση της προόδου επίτευξης των στόχων εξοικονόμησης εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, της σταδιακής κατάργησης του φυσικού αερίου και της σταδιακής εισαγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και υδρογόνου χαμηλών εκπομπών άνθρακα στην παραγωγική διαδικασία, θ) επιφέρει θετικά αποτελέσματα που υπερσκελίζουν κάθε πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού και του ενδοεθνικού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε την γαλλική ad hoc ενίσχυση.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.104903 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3925

Ισπανική ad hoc ενίσχυση στην εταιρεία Cobre Las Cruces – SA.100238

Ισπανία – ad hoc ενίσχυση – Cobre Las Cruces – Κατευθυντήριες Γραμμές 2021 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα – αναβάθμιση διυλιστηρίου – Gerena – Σεβίλλη – χαρακτήρας κινήτρου – μειονεκτούσα περιοχή

Η Ισπανία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση στην εταιρεία Cobre Las Cruces S.A. (CLC) για την αναβάθμιση του διυλιστηρίου της στην περιοχή Gerena της Σεβίλλης. Σκοπός της ενίσχυσης είναι να επιτρέψει στην CLC να μετατρέψει το μονομεταλλουργικό διυλιστήριό της, το οποίο μέχρι σήμερα εξορύσσει και παράγει αποκλειστικά χαλκό, σε πολυμεταλλουργικό διυλιστήριο, το οποίο θα μπορεί να εξορύσσει και να παράγει διάφορα μέταλλα, όπως χαλκό, ψευδάργυρο, μόλυβδο και άργυρο. Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή δύο άμεσων επιχορηγήσεων, συνολικού ύψους 26.700.000 ευρώ.

Οι ισπανικές αρχές αναμένουν ότι το νέο διυλιστήριο θα είναι ικανό να προσφέρει ένα πιο βιώσιμο, αποτελεσματικό και διαρκές μέσο για την εκμετάλλευση και επεξεργασία των συμπυκνωμάτων ορυ-

κτών από την Ιβηρική ζώνη πυρίτη, η οποία βρίσκεται κατά μήκος της νότιας Πορτογαλίας και της Ισπανίας και είναι μία γεωγραφική περιοχή με σημαντική εξορυκτική δραστηριότητα. Το έργο αναμένεται να αποφέρει και σημαντικά κοινωνικά οφέλη, δημιουργώντας νέες θέσεις εργασίας, διασφαλίζοντας τις υφιστάμενες και προσφέροντας εκπαίδευση στο εργατικό δυναμικό.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό βάσει των Κατευθυντηρίων Γραμμών 2021 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη και την ανταγωνιστικότητα μιας μειονεκτούσας περιοχής, όπως η Gerena, β) επιφέρει θετικά αποτελέσματα στην απασχόληση και τη δημιουργία άμεσων και έμμεσων θέσεων εργασίας στη Gerena, γ) διασφαλίζει τη συνέχιση των μεταλλευτικών δραστηριοτήτων της CLC για περίπου 20 χρόνια, δ) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς η δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε το έργο χωρίς κρατική στήριξη, ε) έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοενω-

σιακό εμπόριο, στ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο, για να διασφαλίσει τη μετατροπή του διυλιστηρίου της CLC, συμβάλλοντας παράλληλα στην περιφερειακή ανάπτυξη, και ζ) είναι αναλογικό, καθώς περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την πραγματοποίηση της επένδυσης και δεν υπερβαίνει τα μέγιστα ποσά που προβλέπονται στον ισπανικό χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ισπανικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.100238 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/mex_23_3572

Ιταλική ad hoc ενίσχυση στην εταιρεία 3Sun – SA.104269

Ιταλία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2021 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα – 3Sun – φωτοβολταϊκοί συλλεκτές – επέκταση εργοστασίου – Κατάνια – μειονεκτούσα περιοχή – χαρακτήρας κινήτρου

Η Ιταλία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση προς την εταιρεία παραγωγής ηλιακών φωτοβολταϊκών συλλεκτών 3Sun. Η ενίσχυση, η οποία πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, θα έχει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, προϋπολογισμού περί τα 90.000.000 ευρώ. Σκοπός της είναι η στήριξη της 3Sun για την επέκταση του εργοστασίου παραγωγής ηλιακών φωτοβολταϊκών συλλεκτών στην Κατάνια.

Η δικαιούχος, μέλος του ομίλου Enel, πρόκειται να επεκτείνει την ετήσια δυναμικότητα του εργοστασίου της από 200 MW σε περισσότερα από 3 GW. Την ίδια στιγμή, θα εισαγάγει μία νέα τεχνολογική μέθοδο, με την ονομα-

σία TANDEM, βάσει της οποίας αναμένεται να βελτιωθεί η αποδοτικότητα των ηλιακών πάνελ. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, το εργοστάσιο της 3Sun στην Κατάνια πρόκειται να γίνει η μεγαλύτερη μονάδα παραγωγής ηλιακών φωτοβολταϊκών συλλεκτών στην Ευρώπη. Στο πλαίσιο του έργου, θα δημιουργηθούν περίπου 650 νέες άμεσες θέσεις εργασίας.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό με τα Κεφάλαια 4 και 5 και των Κατευθυντήριων Γραμμών 2021 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας και της ανταγωνιστικότητας μίας μειονεκτούσας περιοχής, όπως είναι η Κατάνια, ενισχύοντας, μεταξύ άλλων, την απασχόληση στην περιοχή, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', διότι η δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε το έργο χωρίς κρατική στήριξη, γ) έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοενοσιακό εμπόριο, δ) είναι κατάλληλο για τη διασφάλιση της επέκτασης

του εργοστασίου παραγωγής ηλιακών φωτοβολταϊκών συλλεκτών, ε) είναι αναλογικό και περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο για την ενεργοποίηση της επένδυσης, ενώ δεν υπερβαίνει τα μέγιστα ποσά που προβλέπονται στον ιταλικό χάρτη περιφερειακών ενισχύσεων, και στ) θα μειώσει την εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές ηλιακών φωτοβολταϊκών συλλεκτών από τρίτες χώρες.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το ιταλικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.104269 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3964

Γερμανική ad hoc ενίσχυση για τη δημιουργία τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου – SA.102163

Γερμανία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – τερματικός σταθμός – υδροποιημένο φυσικό αέριο – Brunsbüttel – RWE – Gasunie – German LNG Terminal GmbH – χαρακτήρας κινήτρου

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση για την κατασκευή και λειτουργία ενός νέου χερσαίου τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου στο Brunsbüttel. Ο τερματικός σταθμός θα έχει ετήσια δυναμικότητα 10.000.000 κυβικών μέτρων υδροποιημένου φυσικού αερίου και θα περιλαμβάνει εγκαταστάσεις εισαγωγής, αποθήκευ-

σης και διανομής του. Η λειτουργία του τερματικού σταθμού προβλέπεται να ξεκινήσει έως το τέλος του 2026.

Δικαιούχοι του μέτρου είναι αφενός, η γερμανική διαχειρίστρια ενέργειας, RWE και, αφετέρου, η ολλανδική διαχειρίστρια ενεργειακών δικτύων, Gasunie. Την κατασκευή και λειτουργία του τερματικού σταθμού να αναλάβει η εταιρεία German LNG Terminal GmbH (GLNG) Η GLNG έχει τρεις μετόχους: α) το γερμανικό δημόσιο, μέσω της τράπεζας επενδύσεων και ανάπτυξης, με ποσοστό 50%, β) την Gasunie με ποσοστό 40% και γ) την RWE με ποσοστό 10%.

Η ενίσχυση έχει τη μορφή ενός

μηχανισμού προνομιακής διανομής μερισμάτων. Η γερμανική τράπεζα επενδύσεων και ανάπτυξης θα διανείμει προς την Gasunie και την RWE το μερίδιό της από τα μερίσματα της GLNG, σε περίπτωση που η ετήσια απόδοση του έργου είναι χαμηλότερη από ένα καθορισμένο ποσοστό του συνολικού κεφαλαίου το οποίο έχουν επενδύσει όλοι οι μέτοχοι, συμπεριλαμβανομένης της τράπεζας. Εάν, ωστόσο, η ετήσια απόδοση υπερβαίνει ένα σταθερό ποσοστό του επενδυτικού κεφαλαίου, η τράπεζα δεν θα μοιραστεί τα μερίσματά της, με αποτέλεσμα να μην καταβάλλεται καμία ενίσχυση.

Το ποσό της ενίσχυσης που θα

εκταμειωθεί στο πλαίσιο του μέτρου θα εξαρτηθεί από τις ετήσιες αποδόσεις, αλλά υπολογίζεται ότι θα ανέλθει στα 40.000.000 ευρώ. Η γερμανική τράπεζα επενδύσεων και ανάπτυξης σχεδιάζει να αποχωρήσει από το έργο, μετά την παρέλευση 15 ετών λειτουργίας του θερματικού σταθμού, οπότε και θα τερματιστεί ο μηχανισμός διανομής προνομιακών μερισμάτων.

Ο σχεδιασμός κατασκευής του θερματικού σταθμού αποσκοπεί στην σταδιακή απεξάρτησή του από το φυσικό αέριο. Ο απώτερος στόχος είναι έως το 2043 να λειτουργεί με βάση ΑΠΕ, όπως το ανανεώσιμο υδρογόνο και τα παράγωγα του υδρογόνου.

Η Επιτροπή έκρινε την γερμανική ad hoc ενίσχυση συμβατή με το Κεφάλαιο 4.3. των Κατευθυντήριων Γραμμών 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) διευκολύνει την εισαγωγή φυσικού αερίου και υποστηρίζει βασικές ενωσιακές πρωτοβουλίες, όπως η Ευρω-

παϊκή Πράσινη Συμφωνία και το σχέδιο REPowerEU, β) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη βελτίωση της ασφάλειας του εφοδιασμού της Γερμανίας και των γειτονικών χωρών με φυσικό αέριο, γ) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς οι ιδιώτες επενδυτές δεν θα πραγματοποιούσαν την επένδυση, χωρίς κρατική στήριξη, δ) είναι αναλογικό, διότι η αναμενόμενη ενίσχυση που θα προκύψει από τον μηχανισμό προνομιακής διανομής μερισμάτων είναι χαμηλότερη από το αναμενόμενο χρηματοδοτικό κενό, ε) συνοδεύεται από διασφαλίσεις αποφυγής της υπερανιστάθμισης, αφού σε περίπτωση που το έργο αποδειχθεί ότι παράγει μεγαλύτερη αξία από την προβλεπόμενη, οι δικαιούχοι, μέσω ενός μηχανισμού επιστροφής, θα επιστρέψουν μέρος της ενίσχυσης που έλαβαν στην γερμανική τράπεζα επενδύσεων και ανάπτυξης, κατά την αποχώρησή της από το επενδυτικό κεφάλαιο, στ) συνοδεύεται από θετικές επιπτώσεις στην ασφάλεια εφοδιασμού σε φυσικό αέριο τέτοιας έντασης που

υπερισχύουν έναντι ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων στον ανταγωνισμό, και ζ) συμβάλλει στην επίτευξη των περιβαλλοντικών στόχων της ΕΕ για το 2030 και το 2050, περιλαμβάνοντας μέτρα αντικατάστασης του ρωσικού φυσικού αερίου, καθώς ο θερματικός σταθμός πρόκειται σταδιακά να χρησιμοποιεί πράσινη ενέργεια.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το γερμανικό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.102163 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/el/ip_23_3612

Γερμανική ad hoc ενίσχυση στην ThyssenKrupp Steel Europe – SA.105244

Γερμανία – ad hoc ενίσχυση – Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια – απαλλαγή από ανθρακούχες εκπομπές – παραγωγή χάλυβα – ανανεώσιμο υδρογόνο – ThyssenKrupp Steel Europe – Duisburg

Η Γερμανία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση του ομίλου παραγωγής χάλυβα ThyssenKrupp Steel Europe. Το μέτρο αποσκοπεί στην υποστήριξη του σχεδίου που έχει καταστρώσει ο όμιλος για την σταδιακή απεξάρτηση της παραγωγικής διαδικασίας από τις ανθρακούχες εκπομπές και την επιτάχυνση του ρυθμού χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου.

Η ενίσχυση θα λάβει δύο διακριτές μορφές: α) άμεση επιχορήγηση αφ' ης στιγμής το μέτρο εγκρι-

θεί από την Επιτροπή και β) δημιουργία ενός ειδικού μηχανισμού πληρωμών, υπό όρους, βάσει του οποίου θα καταβάλλονται σταδιακά και τμηματικά άμεσες επιχορηγήσεις.

Η αρχική άμεση επιχορήγηση, με προϋπολογισμό 550.000.000 ευρώ, προορίζεται για τη στήριξη της κατασκευής και εγκατάστασης μίας μονάδας άμεσης αναγωγής και δύο μονάδων τήξης στο Duisburg. Οι μονάδες αυτές θα αντικαταστήσουν την υφιστάμενη υψικάμινο, με στόχο να αντικατασταθεί σταδιακά έως το 2037 η χρήση φυσικού αερίου από ανανεώσιμο υδρογόνο.

Ο μηχανισμός πληρωμών, προϋπολογισμού έως 1.450.000.000, θα καλύπτει, κατά τα πρώτα δέκα έτη λειτουργίας της νέας μονάδας άμεσης αναγωγής, το πρόσθετο

κόστος της προμήθειας και χρήσης ανανεώσιμου υδρογόνου. Προϋπόθεση για την καταβολή της εκάστοτε δόσης, είναι η προηγούμενη πραγματοποίηση ετήσιου ελέγχου της μονάδας από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, ώστε να διαπιστώνεται ότι ο όμιλος τηρεί τις δεσμεύσεις που αναλαμβάνει, ότι τα επίπεδα του ανανεώσιμου υδρογόνου που χρησιμοποιούνται είναι σύμφωνα με το σχέδιο και ότι το κόστος προμήθειάς τους αντιστοιχεί στις προβλέψεις του σχεδίου. Η δικαιούχος δεσμεύεται να διενεργήσει, υπό την εποπτεία των γερμανικών αρχών, δημόσιο διαγωνισμό για την επιλογή των προμηθευτών υδρογόνου.

Οι νέες παραγωγικές εγκαταστάσεις του ομίλου αναμένεται να αρχίσουν να λειτουργούν το 2026. Η εκτιμώμενη παραγωγικότητά

τους ανέρχεται σε 2.300.000 τόνους θερμού μετάλλου με μειωμένο ενεργειακό αποτύπωμα, ετησίως. Μετά την ολοκλήρωση του έργου, αναμένεται να περιορισθεί η έκλυση διοξειδίου του άνθρακα στην ατμόσφαιρα, κατά περίπου 58.000.000 τόνους για όλη τη διάρκεια ζωής του έργου. Η δικαιούχος έχει δεσμευτεί να καταστήσει γνωστή στη βιομηχανική και την ακαδημαϊκή κοινότητα την τεχνογνωσία που θα αποκτηθεί μέσω του έργου.

Η Επιτροπή έκρινε το μέτρο συμβατό με τις Κατευθυντήριες Γραμμές 2022 για το κλίμα, το περιβάλλον και την ενέργεια. Σημείωσε, εισαγωγικά, ότι το έργο είχε επιλεγεί κατόπιν ανοικτής πρόσκλησης το 2021, για να αποτελέσει μέρος ενός ΣΕΚΕΕ για τεχνολογίες και συστήματα υδρογόνου. Περαιτέρω, έκρινε ότι το μέτρο: α) διευκολύνει την απεξάρτηση της παραγωγής χάλυβα από τις ανθρακούχες εκπομπές, με αποτέλεσμα να είναι σύμφωνο με βασικές ενωσιακές πολιτικές, όπως η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία, η Στρατηγική της ΕΕ για το Υδρογόνο, το Βιομηχανικό Σχέδιο Πράσι-

νης Συμφωνίας για την εποχή των μηδενικών εκπομπών και το σχέδιο REPowerEU, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', διότι ο δικαιούχος δεν θα πραγματοποιούσε ανάλογες επενδύσεις στην πράσινη οικονομία, χωρίς κρατική στήριξη, γ) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για την προώθηση της παραγωγής πράσινου χάλυβα, δ) είναι αναλογικό, καθώς το επίπεδο της ενίσχυσης αντιστοιχεί στις πραγματικές χρηματοδοτικές ανάγκες του δικαιούχου, ε) διαθέτει επαρκείς εγγυήσεις που διασφαλίζουν τον περιορισμό των αδικαιολογήτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, στ) προβλέπει μηχανισμό επιστροφής μέρους της ενίσχυσης, σε περίπτωση που η παραγωγικότητα αυξηθεί σε επίπεδα υψηλότερα από τα αναμενόμενα, ζ) υπόκειται σε ανεξάρτητη παρακολούθηση βάσει της οποίας θα διαπιστώνεται η πρόοδος του και η σταδιακή αντικατάσταση του φυσικού αερίου από το ανανεώσιμο υδρογόνο, η) προβλέπει την υποχρέωση της δικαιούχου να καταστήσει γνωστή την τεχνογνωσία που θα αποκτηθεί στη βιομηχανική και στην ακαδημαϊκή κοινότητα, θ) υποχρεώνει τη δικαιούχο να οργανώσει, εν

ευθέτω χρόνω, δημόσια ανταγωνιστική διαδικασία υποβολής προσφορών, υπό την εποπτεία των γερμανικών αρχών, για την προμήθεια του ανανεώσιμου υδρογόνου και του υδρογόνου χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, ι) επιφέρει θετικά αποτελέσματα που υπερσκελίζουν κάθε πιθανή στρέβλωση του ανταγωνισμού και του ενδοενωσιακού εμπορίου.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε την γερμανική ad hoc ενίσχυση.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.105244 στο Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3928

Αυστριακή ad hoc ενίσχυση στη φαρμακευτική εταιρεία Sandoz – SA.62915

Αυστρία – ad hoc ενίσχυση – άρθρο 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ – Sandoz GmbH – παραγωγική μονάδα – εκσυγχρονισμός – παραγωγή αμοξικιλίνης – Τιρόλο – χαρακτήρα κινήτρου – ασφάλεια εφοδιασμού φαρμάκων – φαρμακευτικός τομέας – ευπάθεια της ΕΕ

Η Αυστρία κοινοποίησε στην Επιτροπή ad hoc ενίσχυση της εταιρείας Sandoz GmbH, μέλους του ομίλου Novartis, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της μονάδας παραγωγής αμοξικιλίνης που διαθέτει στο Τιρόλο.

Η αμοξικιλίνη είναι το πιο ευρέως χρησιμοποιούμενο αντιβιοτικό παγκοσμίως για τη θεραπεία των βακτηριακών λοιμώξεων. Περιλαμβάνεται στον κατάλογο του

Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας με τα βασικά φάρμακα που καλύπτουν τις ανάγκες υγειονομικής περίθαλψης κατά προτεραιότητα. Τα τελευταία χρόνια, είχαν παρατηρηθεί επανειλημμένα μεγάλες ελλείψεις σε πολλά κράτη μέλη, μεταξύ άλλων, και λόγω καθυστερήσεων στην παραγωγή και προβλημάτων παραγωγικής ικανότητας.

Η ενίσχυση θα λάβει τη μορφή άμεσης επιχορήγησης, προϋπολογισμού 28.800.000 ευρώ, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό της παραγωγικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο του έργου, η Sandoz θα εξορθολογήσει τη διαδικασία παραγωγής του αρχικού υλικού από καλλιέργειες μυκήτων και θα κατασκευάσει μια νέα μονάδα για τη διεξα-

γωγή της ενζυμικής σύνθεσης του δραστικού φαρμακευτικού συστατικού API.

Η Επιτροπή έκρινε την ad hoc ενίσχυση συμβατή, με άμεση εφαρμογή του άρθρου 107 (3) (γ) ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, διαπίστωσε ότι το μέτρο: α) είναι αναγκαίο και κατάλληλο για τη διασφάλιση ολοκληρωμένης παραγωγής αμοξικιλίνης εντός της ΕΕ, βελτιώνοντας έτσι την ασφάλεια εφοδιασμού φαρμάκων που σώζουν ζωές, ενισχύοντας τις αλυσίδες εφοδιασμού της ΕΕ και μειώνοντας την ευπάθεια της ΕΕ σε διαταραχές του εφοδιασμού, β) έχει 'χαρακτήρα κινήτρου', καθώς η δικαιούχος δεν θα προέβαινε στην επένδυση χωρίς κρατική στήριξη, γεγονός που θα μείωνε την ικανό-

τητα της ΕΕ να διαχειριστεί πιθανές μελλοντικές κρίσεις στον τομέα της υγείας, γ) είναι αναλογικό και περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο επίπεδο, με βάση το αποδεδειγμένο χρηματοδοτικό κενό, δ) έχει περιορισμένο αντίκτυπο στον ανταγωνισμό και το ενδοεθνικό εμπόριο, καθώς η αγορά της αμοξικιλίνης εντός της ΕΕ αυξάνεται σταθερά, η Sandoz έχει ήδη μέτριο μερίδιο αγοράς και ο μοναδικός ανταγωνιστής της στην ΕΕ, η Centrient Spain, δραστηριοποιείται μόνο σε ένα από τα τμήματα που καλύπτει η Sandoz, και συγκεκριμένα στην παραγωγή του API.

Στη βάση αυτή, η Επιτροπή ενέκρινε το αυστριακό μέτρο.

Η μη εμπιστευτική έκδοση της απόφασης θα δημοσιευτεί με τον αριθμό υπόθεσης SA.62915 στο

Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων στον ιστότοπο της ΓΔ Ανταγωνισμού της Επιτροπής, αφού διευθετηθούν τυχόν ζητήματα περί απορρήτου.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_4006

Επίσημη διαδικασία έρευνας για την ανακεφαλαιοποίηση της SAS

Επιτροπή – επίσημη διαδικασία έρευνας – Σουηδία – Δανία – ad hoc ενίσχυση – ανακεφαλαιοποίηση – αερομεταφορές – SAS – κορωνοϊός – ΓεΔΕΕ – T-238/21 – Προσωρινό Πλαίσιο 2020 λόγω κορωνοϊού

Η SAS είναι αεροπορική εταιρεία που δραστηριοποιείται στη Δανία, τη Σουηδία και τη Νορβηγία. Έχοντας ως κύριο κόμβο της τον αερολιμένα της Κοπεγχάγης, η εταιρεία εκτελεί περίπου τα 2/3 των δρομολογίων της ευρύτερης περιοχής της Σκανδιναβίας. Την ίδια στιγμή, η δραστηριότητά της αντιπροσωπεύει περίπου το 30% της διεθνούς επιβατικής κίνησης της Δανίας και το 25% της Σουηδίας. Για τους λόγους αυτούς, η εταιρεία θεωρείται κομβική για τη συνδεσιμότητα της περιοχής.

Το 2020, η SAS βρέθηκε προ του κινδύνου αφερεγγυότητας, μετά το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού και των συνακόλουθων ταξιδιωτικών περιορισμών. Το ίδιο έτος, η Δανία και η Σουηδία κοινο-

ποίησαν στην Επιτροπή ad hoc ενισχύσεις ανακεφαλαιοποίησης της εταιρείας, ύψους περί το 1.000.000.000 ευρώ. Το μέτρο περιελάμβανε δύο υπο-μέτρα ανακεφαλαιοποίησης της SAS: α) την εγγραφή των δύο κρατών σε υβριδικά κρατικά ομόλογα και β) την εγγραφή των δύο κρατών σε νέες κοινές μετοχές.

Η Επιτροπή, με τις αποφάσεις SA.57543 (Δανία) και SA.58342 (Σουηδία) είχε εγκρίνει τα μέτρα, με βάση το άρθρο 107 (3) (β) ΣΛΕΕ και το Προσωρινό Πλαίσιο 2020 λόγω κορωνοϊού. Μετά από προσφυγή της αεροπορικής εταιρείας Ryanair, το ΓεΔΕΕ, με την απόφασή του T-238/21 της 10ης Μαΐου 2023, ακύρωσε τις εν λόγω αποφάσεις, κρίνοντας ότι δεν ανταποκρίνονταν στο σύνολο των όρων που έθετε το Προσωρινό Πλαίσιο 2020. Ειδικότερα, επεσήμανε, μεταξύ άλλων, την απουσία ενός μηχανισμού κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του κράτους ή εναλλακτικού μηχανισμού που οδηγεί στο ίδιο αποτέλεσμα,

όπως προβλέπει το Προσωρινό Πλαίσιο.

Μετά τη δημοσίευση της εν λόγω απόφασης, η Επιτροπή ανακοίνωσε την έναρξη επίσημης διαδικασίας έρευνας για τα μέτρα ανακεφαλαιοποίησης της SAS. Κατά το παρόν στάδιο, διατύπωσε την προκαταρκτική άποψη ότι τα μέτρα είναι σύμφωνα με τους όρους του άρθρου 107 (3) (β) ΣΛΕΕ και του Προσωρινού Πλαισίου 2020 λόγω κορωνοϊού, με εξαίρεση την απουσία μηχανισμού κλιμάκωσης για την αύξηση της αμοιβής του κράτους ή εναλλακτικού μηχανισμού που οδηγεί στο ίδιο αποτέλεσμα.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας, η Επιτροπή έχει καλέσει τη Δανία και τη Σουηδία, καθώς και κάθε άλλο ενδιαφερόμενο μέρος, να υποβάλουν παρατηρήσεις.

Το σχετικό δελτίο Τύπου είναι αναρτημένο στον ακόλουθο σύνδεσμο: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_3629

Πρόσφατη νομολογία ΔΕΕ και ΓεΔΕΕ για κρατικές ενισχύσεις

ΔΕΕ C-313/22, Achilleion, 13.07.2023

Λέξεις – Κλειδιά

Προδικαστική παραπομπή – διαρθρωτικά ταμεία – Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης –

συγχρηματοδότηση – Κανονισμός 1260/1999 – ‘σημαντική τροποποίηση’ – συγχρηματοδοτούμενη επενδυτική πράξη – ανάκτηση – μεταβίβαση επιχειρηματικής μονάδας – δικαίωμα ιδιοκτησίας

Νομικό Ζήτημα

Η μεταβίβαση μίας τουριστικής εγκατάστασης, για την οποία έχει χορηγηθεί επενδυτική ενίσχυση, συγχρηματοδοτούμενη από τα διαρθρωτικά ταμεία της ΕΕ, μπο-

ρεί να συνιστά «σημαντική τροποποίηση» της πράξης υπαγωγής, ζήτημα που διαπιστώνεται από τα εθνικά δικαστήρια, κατόπιν συνολικής αξιολόγησης των πραγματικών και νομικών στοιχείων της υπόθεσης.

Η απόλυτη και άνευ εξαιρέσεων εθνική ρύθμιση που επιβάλλει στον δικαιούχο της ενίσχυσης να μην μεταβιβάζει την τουριστική εγκατάσταση για την οποία έλαβε ενίσχυση αντίκειται στο άρθρο 30 (4) του Κανονισμού 1260/1999 για τα διαρθρωτικά ταμεία.

Η επιστροφή ενίσχυσης που χορηγήθηκε στο πλαίσιο συγχρηματο-

δοτούμενης πράξης δεν παραβιάζει το δικαίωμα ιδιοκτησίας του δικαιούχου.

ΔΕΕ C-73/22 P, Grupa Azoty κ.λπ/ Επιτροπή, 13.07.2023

Λέξεις - Κλειδιά

Αίτηση αναιρέσεως - Κατευθυντήριες γραμμές 2021 για ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2021 - Παράρτημα - επιλέξιμοι οικονομικοί τομείς - παραγωγή αζωτούχων

προϊόντων - παραγωγή λιπασμάτων - παραδεκτό - πεδίο εφαρμογής Κατευθυντηρίων Γραμμών - ενεργητική νομιμοποίηση

Νομικό Ζήτημα

Είναι απαράδεκτη η δικαστική προσφυγή κατά Κατευθυντηρίων Γραμμών, εκ μέρους εταιρειών που ανήκουν σε κλάδους οι οποίοι δεν έχουν συμπεριληφθεί στις κατηγορίες δυνητικών δικαιούχων κρατικών ενισχύσεων. Οι θιγόμενοι δύνανται να προσβάλλουν δικαστικά τις αρνητικές αποφάσεις της Επιτροπής που εκδίδονται κατ' εφαρμογή των κρίσιμων Κατευθυντηρίων Γραμμών.

Η Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ) λειτουργεί από την 01.01.2002 στη Θεσσαλονίκη, στις εγκαταστάσεις του Κέντρου Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Οικονομικού Δικαίου (ΚΔΕΟΔ). Αποτελεί γνωμοδοτική δομή, που παρέχει στο Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, στο Υπουργείο Οικονομικών αλλά και σε όλους τους δημόσιους φορείς νομική υποστήριξη, προκειμένου οι κρατι-

κές ενισχύσεις που αυτοί χορηγούν να είναι νόμιμες και σύμφωνες με το ενωσιακό δίκαιο. Ως εξειδικευμένη συμβουλευτική δομή συμβάλλει στην τήρηση εκ μέρους της Ελλάδας των υποχρεώσεων που απορρέουν από το ενωσιακό σύστημα ελέγχου, με απώτερο στόχο να αποτρέπεται ο κίνδυνος επιστροφής των παράνομων ενισχύσεων.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ .....

Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου

ΕΕΕυρΔ

**ελληνική επιθεώρηση
ευρωπαϊκού δικαίου**
revue hellénique de droit européen

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

1/2023
Τόμος 43
Ιανουάριος - Μάρτιος

Άρθρα
Χ. Δηληγιάννη-Δημητράκου
Το δικαίωμα συλλογικής διαπραγμάτευσης
Ν. Κ. Κλαμαρή
Σκέψεις/Εισηγήσεις ως προς την έννοια, τη λειτουργία, το αντικείμενο και τη φύση της «Αυτόνομης Ερμηνείας» του Ενωσιακού Δικαίου υπό το πρίσμα των Κλασικών Μεθόδων Ερμηνείας

Επισκόπηση Νομολογίας
- ΔΕΕ - ΓεΔΕΕ (Δεκέμβριος 2022 - Φεβρουάριος 2023)
- ΕΔΔΑ (Νοέμβριος 2022 - Ιανουάριος 2023)

Σχολιασμένη Νομολογία
- Έννομο συμφέρον για την προσβολή πράξεων που αφορούν την ανάθεση δημόσιας σύμβασης - Η έννοια του οριστικής αποκλεισθέντος
- Η θέσπιση κρατικής ενίσχυσης δεν μπορεί να προκύψει από δικαστική απόφαση με την οποία επιδικάζεται αποζημίωση από εθνικό δικαστήριο
- Η ανατιολόγητη άρνηση υποβολής προδικαστικού ερωτήματος, στο ΔΕΕ ως παραβίαση της ΕΣΔΑ
- Ειδική κρατική μέριμνα για τους πολύτεκνους

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Η Ελληνική Επιθεώρηση Ευρωπαϊκού Δικαίου εκδίδεται από το έτος 1981 από το ΚΔΕΟΔ σε συνεργασία με τον Δικηγορικό Σύλλογο Θεσσαλονίκης 4 φορές το χρόνο στην ελληνική γλώσσα, ενώ από το 2004 εκδίδεται ετησίως ένα πέμπτο ξενόγλωσσο τεύχος. Αντικείμενό της αποτελεί το σύνολο του Ευρωπαϊκού Δικαίου, καθώς και οι τομείς της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του διεθνούς δικαίου, δημόσιου και ιδιωτικού. Ειδικά τεύχη παρουσιάζουν αφιερώματα σε θέματα ιδιαίτερου ενδιαφέροντος, όπως λ.χ. η Σύμβαση των Βρυξελλών, η ραδιοτηλεόραση, το περιβάλλον, οι συμβάσεις δημόσιων έργων, η εκπαίδευση και η διαφήμιση.

Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων (ΜοΚΕ)
 Ικάρων 1 (ΤΘ 14) 551 02 Καλαμαριά
 Τηλ.: 2310 486947, Fax: 2310 476105
 e-mail: moke@cieel.gr
<http://moke.cieel.gr>

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Διαρθρωτικό
και Επενδυτικό Ταμείο

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης